

ВОЛИНЬСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину помісну Українську
православну церкву!

Часопис Волинської єпархії
Православної церкви України

№ 3 (184), березень 2020 р.

У чоловічому монастирі Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату відшукали й відновили давню усипальницю.

Докладніше про подію читайте на с. 5

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

**Друга неділя Великого посту:
святителя Григорія Палами;
Собор усіх преподобних отців
києво-печерських**

У другу неділю Чотиридесятниці (цього року – 15 березня) Церква вшановує святителя Григорія Паламу, архієпископа Фессалонійського, чудотворця, богослова, та всіх угодників, які засяяли в подвигах віри у Києво-Печерській лаврі.

Народився святий у 1296 р. в знатній константинопольській сім'ї. Рано втратив батька. Уже в юному віці був відомий начитаністю й освіченістю. Йому пропонували різні високі посади при імператорському дворі. Але він не бажав слави світу цього і, відхиливши всі пропозиції, двадцятилітнім оселився на Афоні. Став аскетом та ісихастом, бо серед ченців Святої гори в XIV ст. був розповсюджений особливий рух – ісихазм (від грецького «ісіхія» – безмовність, тиша).

Послідовники цього руху вели незвичайний навіть для монахів спосіб життя. Своєрідним молитовним правилом, наприклад, творенням безперестанної Ісусової молит-

ви, відчували єднання із Творцем. Молитва допомагала їм очистити розум та серце, і це виражалось у спогляданні Божественного світла, яке бачили апостоли на Фаворській горі, будучи очевидцями Преображення Господнього.

Григорій Палама розвинув учення про ісихію та «Божественну енергію», або ж «несотворену енергію». Він навчав, що така енергія впливає з природи Бога. За природою ми не можемо бути рівні Творцеві, а за благодаттю – можемо зблизитися з Ним, зокрема, й певними молитовними практиками.

Проти цього виступив монах-філософ Варлаам із послідовниками. Він заперечував, що благодатне світло, яке внутрішньо просвітлює людину, інколи відкривається й видимо, як це було на Фаворі та Синаї. Стверджував, що сутність Бога недосяжна для людей, що Божественне можна пізнавати тільки логічним шляхом, через Писання. Тому навчання, вважав Варлаам, набагато важливіше, ніж молитва неосвічених ченців, а бачене ними світло, як і світло Фаворське, – фізичне («тварне»).

У богословських дискусіях погляді Варлаама було переможено. На Константинопольському соборі 1368 р. вчення Григорія Палами затверджено як православне. Це сталося після епохи Вселенських соборів, на яких установлювали істинне вчення, очищали від ересей. Однак внесок цього містика такий значний, що рішення Константинопольського собору прирівнюють до рішень Вселенських. Із цієї причини особливий молитовний спомин Григорія Палами є також другої неділі Великого посту – як своєрідне продовження свята першої неділі, Торжества православ'я.

Григорій Палама своїм глибоким богослів'ям, почерпнутим із багатовікового досвіду Церкви, а також на своєму власному досвіді подвижника-ісихаста, привідкриває нам таїну єднання людини з Богом. А це головна мета не тільки Великого посту, але й усього життя людини.

У 1368 р. Григорія Паламу канонізовано в лику святителя. А 2009 р. до сонму святих

Православна церква Еллади причислила і всю його родину – батька, матір, дві сестри і двох братів.

***

Подвижники Києво-Печерської лаври святістю свого життя довели спасенність і силу віри православної. Сьогодні тут спочиває понад 120 угодників. Ніде у світі нема такого місця, де б прославилася така кількість святих. Відвідуючи київські печери і прикладаючись до мощей, ми освячуємося благодаттю Духа Святого, яка діяла у преподобних отцях під час їхнього земного життя та діє в їхніх тілах і після блаженної кончини.

Віталій КЛІМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштово-відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – **6 грн 80 к.** (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – **91241**. Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslaviavolyni.org.ua

ХРОНІКА

Прощання з бійцем ООС

Духовенство єпархії з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михайла відслужило заупокійні відправи по бійцеві «Азова» Сергієві Денисюку, який пішов із життя 20 січня.

В луцькому міському Будинку панасиди 21 січня увечері головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак служив парастас. Наступного дня священники провели бійця в останню путь до с. Полиці на Камінь-Каширщину, звідки родом матір небіжчика. Чин похорону очолив військовий капелан, камінь-каширський декан протоієрей Володимир Мицько.

Як розповідав отець Володимир, серце хлопця палало любов'ю до України. Він любив життя, та жити з війною в душі, переживаючи жахіття війни, не міг.

Сергій Денисюк (позивний Сократ) був сиротою, з шістнадцятилітнього віку його виховувала бабуся. На війну пішов добровольцем у травні 2014 року, не закінчивши першого курсу університету. А через рік став свідком страшної події: його побратим Андрій Снітко (позивний Хома) задля порятунку своїх товаришів лів на гранату. В тому бою Сергій отримав поранення. Цей випадок та всі страхи війни наклали на нього особливий відбиток.

Віддати останню шану бійцеві прийшли його друзі, побратими, посестри, односельчани.

Провели в останню дорогу Миколу Сорочука

Духовенство відправило заупокійні богослужіння за військовим 10-ї окремої гірсько-штурмової бригади, який загинув від кулі снайпера в зоні ООС, поблизу Маріуполя.

24 січня військові священники з молитвою зустріли тіло бійця в с. Велика Городниця – на межі Рівненської й Волинської областей. Потом похоронний кортеж відправився в с. Лище, де проживав хлопець разом із матір'ю і сестрою.

Наступного дня, 25 січня, митрополит Луцький і Волинський Михайл очолив чин похорону в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці. З ним молилися декан протоієрей Микола Нецькар, луцький районний декан протоієрей Володимир Присяжнюк, інше духовенство, зокрема, капелани нашої та Чернівецької єпархій. Далі скорботною ходою вирушили на Театральний майдан, де відбулося прощання з військовиком.

У слові владика зазначив, що війна – це не романтика. Лише на війні усвідомлюєш, що таке життя і що таке смерть, особливо, коли втрачаєш побратима. Хіба може брат підняти руку на брата або добрий сусід зробити прикрощі своєму сусідові? Ні, звичайно. Тому маємо гуртуватися, щоб дати відсіч ворогові. Сьогодні ті хлопці, котрі воюють на Сході, – найбільші воїни. В їх серцях є велике бажання захищати Батьківщину.

У воїна Миколи – велике серце. Він не втік за кордон, не уникав військкоматів, а пішов захищати Україну. Його серце було сповнене любові, то і ми повинні віддячити за його любов пам'яттю про нього, як у молитві співають: «Вічна пам'ять». Архієрей подякував родині, що виховала мужнього сина, який став героєм.

Похоронили бійця на Алеї почесних поховань міського кладовища, що поблизу с. Гаразджя.

Микола Сорочук загинув у День Соборності України у віці 22 роки. Після закінчення школи здобув професію зварювальника. Проїшов строкову та контрактну службу в армії, після чого працював на підприємстві «Модерн-Експо». Згодом вступив до Академії рекреаційних технологій і права на факультет правознавства. Із грудня минулого року знов уклав контракт на військову службу.

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

30 березня – преподобного Олексія, чоловіка Божого

Ми не раз кажемо про своїх знайомих: «Божа людина», коли бачимо у їх діях більше позитиву та добра для ближніх. Проте така думка буває суб'єктивною. А от життя преподобного Олексія може служити взірцем самопожертви у досягненні Божого визнання.

Угодник народився у III ст. в Римі у побожній сім'ї. В шестилітньому віці почав навчатися й успішно вивчав світські науки, та найбільш стараним він був у вивченні Святого Писання. Ставши юнаком, став наслідувати своїх батьків: строго дотримувався постів, роздавав милостиню і під багатим одягом таємно носив власницю (сорочку з грубого волосу, переважно із кінської гриви, для усмирення плоті). У нього рано зародилось бажання покинути суєтний світ і служити Єдиному Богові.

Однак батьки хотіли одружити свого сина, і коли Олексій досяг повноліття, знайшли для нього наречену. Але він понад усе прагнув молитовного усамітнення, відчув серцем, що звичайне сімейне життя – не його шлях, що суєта і багатство не дозволять йому настільки наблизитись до Бога, наскільки він того бажає. Тому розірвав зв'язок із минулим і в убогій одежі поїхав до Лаодикії, а звідти в Месопотамію, до міста Едеси, де поклонився нерукотворному образу Христа Спасителя. Як бідний жебрак стояв серед убогих у притворі церкви Пресвятої Богородиці.

А в Римі, в його палаті, панував плач і сум'яття. Ніхто не знав, де подівся Олексій. Мати ридала, побивалася молода жінка, а батько розіслав усюди слуг на його пошуки. Слуги побували і в Едесі, але не впізнали в убогому, який сидів на паперті, свого хазяїна. Від строгого посту тіло його висохло, краса щезла, зір став слабким. А блаженний упізнав їх і дякував Господеві за те, що отримав милостиню із рук своїх слуг.

Через сімнадцять літ він повернувся до рідного Рима. Ніхто не зміг узнати в ньому того квітучого юнака, котрий колись за-

лишив отчий дім. А святий, щоб мати втіху бачити батьків, попросив дозволу жити у них на подвір'ї. Тут блаженний продовжував постити і проводив дні й ночі в молитві. Смирено терпів образи від батькових слуг. Кімната Олексія знаходилась напроти вікна його дружини, і подвижник тяжко страждав, чуючи її плач. Тільки безмежна любов до Бога допомагала блаженному переносити цю муку.

Святий прожив у домі своїх батьків сімнадцять років і був сповщений Господом про день свого упокоєння. Тоді взяв папір та описав своє життя, просячи прощення у батьків і жінки. Помер 17 березня 411 р. І лише в день його смерті присутні на богослужінні в соборі Святого Петра несподівано почули глас: «Знайдіть людину Божу, що відходить у вічне життя, нехай він помолиться за місто...» І коли Папа Римський, імператор, батьки й колишня наречена святого схилили коліна перед його тілом, з руки Олексія було взято сувій, у якому він перед смертю в подробицях описав своє життя та просив пробачення в близьких.

Сім днів лежало тіло преподобного у храмі Святого Боніфатія, в якому колись вінчався. Мощі Олексія поховано у цій же церкві, в дорогоцінному гробі. Господь прославив їх численними чудами. Нескінченний потік зцілених біля мощей та цілюще благовонне миро від них стали продовженням земного служіння Олексія, ще одним підтвердженням його небесної слави.

Віталій КЛИМЧУК

ВАРТО ЗНАТИ

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

Свою приналежність до Православної церкви України вказали майже вдвічі більше українців, ніж до Української православної церкви Московського патріархату.

Парафіянами ПЦУ називають себе 38,6 % українців. Водночас членами УПЦ МП себе вважають 20,7 %. Про це свідчать результати опитування Українського інституту соціальних досліджень імені Олександра Яременка.

Ще 9,8 % респондентів відповіли, що є греко-католиками, 1,4 % – римо-католиками, 0,9 % – протестантами, 0,1 % – юдеями.

Інше віросповідання вказали 1,5 % опитаних, а 4,5 % заявили, що є християнами без прив'язки до конфесії.

Водночас 22,5 % респондентів – це майже кожен п'ятий опитаний – заявили, що не вважають себе релігійними людьми.

Проповідь архієрея:

«Слідкуйте за станом своєї душі»

Про важливість покаяння говорив митрополит Луцький і Волинський Михайл 26 січня, в неділю 32-гу після П'ятдесятниці (після Богоявлення) під час проповіді на завершення Богослужіння у кафедральному соборі Святої Трійці.

Покаятися – означає продовжити жити, пояснює архієрей. Часто образи отруюють наше життя, ми відчуваємо сум і скорботу. Саме тому варто плекуватися про стан своєї душі, переконує владика.

Сьомий день даний людині не просто, щоб вона «нічого не робила», а для переосмислення. Аби вона задумалась над своїми вчинками та думками, почула голос своєї совісті. Адже совість часто нам підказує, як правильно вчиняти. І коли вона нас мучить, варто очиститися, тобто щиро покаятися. Отож, «слідкуйте за станом своєї душі», – наполягає керуючий єпархією.

Привітали нового ректора СЧУ

Митрополит Луцький і Волинський Михайл з духовенством єпархії побували на урочистостях із нагоди представлення ректора Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

28 січня в кафедральному соборі Святої Трійці керуючий єпархією відслужив молебень на закликання помочі Святого Духа перед початком усього доброго діла. З високопреосвященним молилися: капелан СЧУ протоієрей Віктор Михалевич, головний редактор єпархіяльної радіостудії «Благо» протоієрей Віктор Пушко, новообраний ректор Анатолій Цьось із родиною, викладачі та студенти.

Потому владика взяв участь у розширеному засіданні вченої ради університету. У вітальному слові архієрей зазначив, що поставлені завдання достатньо амбіційні. «Ми будемо співпрацювати, допомагати, де не зможемо допомогти – не вагаймося, – сказав

митрополит і наголосив: – Коли йдеш на певну посаду, то втрачаються друзі, а з'являються односторонці. А коли втрачаєш посаду, то бачиш, хто з односторонців залишився в друзях». Тож владика побажав мати багато односторонців, але коли на цій посаді мине один, два чи три терміни, то нехай залишається багато друзів. На згадку очільникові СЧУ високопреосвященний подарував ікону.

До заходу долучились ректор ВПБА протоієрей Володимир Вакин, її проректор з наукової роботи протоієрей Владислав Фульмес, о. Віктор Пушко, представники влади, політики, вчені.

Анатолій Цьось – доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, – обраний за конкурсом, із 24 січня набув повноваження ректора СЧУ імені Лесі Українки строком на 5 років.

Пом'янули загиблих поблизу станції Крути

З нагоди чергової річниці бою крутвіців із червоноармійцями у деканатах єпархії відбулися Богослужіння та заходи.

Зокрема, в обласному центрі традиційно митрополит Луцький і Волинський Михайл 29 січня очолив заупокійну літню по загиблих перед пам'ятним хрестом на вул. Героїв Крут (район Дубнівської).

У слові архієрей нагадав, що подвиг загиблих патріотів – це приклад великої любові до Батьківщини. І саме такими повинні бути наші нові українські принципи. Адже старі, як показав час, не діють. Нас, на жаль, об'єднала біда. Але тепер ми повинні бути разом, аби перемогти це горе й усвідомити, хто ми. «Потрібно викинути „хохлацтво“ із своєї свідомості й ставати новими українцями», – закликає керуючий єпархією.

Разом із високопреосвященим молилися луцький міський декан протоієрей Михайло Онищук, духовенство благочиння, УГКЦ, представники влади та громадськості.

Бій, який відбувся 29 січня 1918 р. біля залізничної станції Крути неподалік Києва між чотирма тисячами червоногвардійців та чотирмастами студентами, гімназистами й козаками, дозволив затримати ворога на чотири дні. Це дало змогу укласти мир між урядом Української Народної Республіки і державами Четверного союзу. Юні патріоти гідно трималися в нерівному бою, захищаючи українську державність.

У Луцьку вшановано жертв Другої світової

31 січня, напередодні сімдесятишостої річниці визволення міста від німецьких загарбників, літню по загиблих на меморіальному комплексі «Вічна слава» з благословення владика Михайла відслужив віцеканцлер єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний.

Квіти до підніжжя монумента «Поранений солдат» поклали представники влади, активісти, підприємці та ветерани тієї війни.

Річниця інтронізації Предстоятеля: керуючий єпархією на урочистостях

Митрополит Луцький і Волинський Михайл взяв участь у заходах з нагоди першої річниці інтронізації (сходження на престіл) Митрополита Київського і всієї України Епіфанія.

Увечері 1 лютого відслужили всенічну в Михайлівському Золотоверхому монастирі, під час якої владика Михайл привітав Його Блаженство. Наступного дня відбулася Божественна літургія, яку правили єпископат, інше духовенство зі всієї України, представники Вселенської патріархії, Олександрійського патріархату, Православної церкви Еллади, монастирів Святої гори Афон.

3 лютого, у день річниці інтронізації та в день народження Блаженнішого Епіфанія, у Софії Київській, де торік проходив Об'єднавчий собор, відслужили по-

Продовження на с. 3

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2

дячний молебень, після якого проведено пресконференцію Предстоятеля церкви у цій святині Православ'я.

Скуштуйте монастирського меду

Жидичинський чоловічий монастир Святителя Миколая Чудотворця, що в Ківерецькому деканаті, має власну пасіку. Тож у ченців є мед і для себе, і для продажу, повідомив паломницько-туристичний підрозділ обителі «Zhydychyn Center – Жидичин Центр» 7 лютого у «Фейсбуці».

З благословіння намісника архімандрита Константина (Марченка) бджолярем – ієромонах Феодосій (Воробей), який, завдяки своєму дідусяві, з дитинства захоплюється пасічництвом. «Мед із вуликів по-особливому солодкий і смачний, бо жібраний з молитвою і щирим серцем», – кажуть у монастирі.

Ченці запрошують поласувати бджолиним продуктом, який можна придбати у крамниці обителі.

Духовенство на врученні дипломів магістра луцьких вишів

Митрополит Луцький і Волинський Михайл та протоієрей Віктор Пушко побували на урочистостях в облмуздрамтеатрі ім. Т. Шевченка.

За повідомленням сайтів *lutsk-ntu.com.ua* та *lutskrada.gov.ua*, 8 лютого архієрей вітав студентство Луцького національного технічного університету, а напередодні, 7 лютого, о. Віктор як настоятель парафії Святої Софії, Премудрості Божої при Східноєвропейському національному університеті ім. Лесі Українки – випускників цього вузу.

У вітальному слові керуючий єпархією зазначив: «Сьогодні у кожного почуття, мабуть, дуже глибинні, із питанням: „Що робити далі?“ Тому я бажаю тим, хто хоче далі вчитися, – не лишати науки, а йти вперед; хто хоче реалізувати себе у праці – ідіть і працюйте вже сьогодні. Я закликаю на усіх вас Боже благословення. Усміхайтесь і пам'ятайте, що вас люблять не лише батьки, вас любить Україна. Ви нам потрібні своєю енергією, знаннями, бажаннями, тому розбудуйте Україну, і хай доля кожного буде вдалою і щасливою».

У заході взяли участь представники влади, студенти й викладачі, батьки.

Луцька парафія збирала гроші на лікування важкохворої дівчинки

У недільній школі громади Святителя Феодосія Чудотворця, архієпископа Чернігівського, провели благодійну акцію, аби зібрати гроші для Каті Ребрини.

На парафії 8 лютого відбувся платний майстер-клас луцької майстрині Наталії Лози. Художниця навчала дітей техніки паперового та декоративного живопису з елементами моделіномалювання. Зібрані кошти передано батькам трирічної Каті, хворої на нейробластому. Організатори висловлюють велику вдячність усім, хто привів своїх дітей на добродійний захід.

Благодійні ярмарки для цієї дівчинки цього року вже провели в обласному центрі, в Свято-Миколаївському чоловічому монастирі с. Жидичин Ківерецького деканату.

На лікування в Республіканському науково-практичному центрі дитячої онкології, гематології та імунології в Білорусі потрібно назбирати 60–70 тисяч доларів.

Небайдужі, які хочуть допомогти Каті, можуть перерахувати кошти на картку «Приватбанку»: 5168 7422 0690 3720 (тата Віктор Ребрини).

У Кутрів привезли частинку мощей великомучениці Варвари

Паломництво в цьому селі Горохівського деканату організовано з нагоди річниці возз'єднання Свято-Георгіївської парафії з Православною церквою України.

Реліквію привіз настоятель грома-

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

НАШ ДУХОВНИЙ ЛІДЕР

У містечку Голоби на вулиці Тараса Шевченка, в колишньому затишному парку відновився, по суті, з руїни храм Апостолів Петра і Павла – пам'ятка архітектури XVIII ст. Митрополит Луцький і Волинський Михайл настоятелем призначив протоієрея Андрія Сеха. В панотця, як показав час, найкоротший шлях від світлик задумів до їх втілення. Непохитний за переконаваннями, щирий патріот і умілець не злякався труднощів.

За що б не взявся – усе у нього виходить до ладу. Його терпінню і працьовитості можна не тільки позздрити, а й усім поставити за приклад. Без потужної фінансової допомоги від спонсорів, при мізерних доходах парафії вистачило сміливості й завзяття взятися за таку, здавалось би, непосильну і дороговартісну справу. Проектно-кошторисна документація, будівельні матеріали за нинішніми розцінками, добір кваліфікованих спеціалістів вимагали великої жертвовності від ініціатора.

Трудовий день наш настоятель розпочинав удосвіта, знаходив транспорт, їхав у зимовий ліс заготовляти деревину, сам займався будівельними роботами, освоїв секрети майстерності штукатурка, плиточника, маляра... Милує око квіткове розмаїття за вишуканим парканом, серед якого велична статуя Богородиці з янголятами. Усьому цьому господарству дає лад невтомна помічниця матінка Ірина. Не стояв осторонь цієї благодійної справи церковний староста Олег Луговий, теж майстер на всі руки, парафіяни, побратими-священники, бо ж отець Андрій завжди із готовністю приходив і їм на поміч. Приємно зайти в ошатне приміщення храму, бо тут усе обладнано зі смаком і любов'ю.

Часто у змістовних та цікавих проповідях панотець згадує свої неодноразові поїздки у зону бойових дій на Сході країни. Щиро молиться за воїнів, що захищають кордони України, за тих, хто у полоні ворога, і за їх повернення додому. Молиться за місцевих жертводавців храму і тих, хто за межами Голоб дбає про підтримку парафії. Адже всі кошти використовують за призначенням і прозоро.

Милуємося ми, парафіяни, дітьми отця Андрія. У нього їх троє і всі вони беруть приклад із працюючого батька, який не цурається будь-якої роботи: обробляє землю, вміло тримає в руках косу. Надійним помічником є син Андрій, радує тата яскравими

ди Великомучениці Варвари с. Кам'янка Рівненської єпархії священник Юрій Токар 10 лютого. Після зустрічі у храмі кутрівський настоятель священник Володимир Курчин, інше духовенство, місцева та з Рівненщини, відправили акафіст і подячний молебень.

На завершення богослужіння о. Юрій подарував громаді ще й ікону святителя і чудотворця Спиридона Триміфунтського із часткою його взуття.

Мощі Варвари перебували в Кутрові до неділі 16 лютого. Тож кожен мав змогу помолитися перед ними.

Владика відвідав парафію у Знамирівці

12 лютого, в день Собору трьох святителів, митрополит Луцький і Волинський Михайл здійснив візит до громади Великомученика

успіхами в школі. Дочка Діна – студентка Львівського університету, а найменша Настуля теж не відстає від брата і сестрички.

У плідотворній праці, благословенній Творцем, – уся краса людини. Невипадково у цій благодаті явилось диво Боже – навпроти церкви росла яблуня і на ній з'явилися обриси Богородиці, і тепер в останню неділю місяця ми традиційно звершуємо молебень біля пам'ятного знака.

Приємно, що ті, хто далеко від малої батьківщини, не забувають рідні місця. З Америки шле вітання і посильну матеріальну поміч Тамара Перебойчук, із Києва – Олена Турик.

Чудову ікону, вишиту бісером, передала з Італії Антоніна Стеблевець. А серед місцевих жертводавців – добродій Андрій із Ковеля.

Дуже хочеться, щоб удача супроводжувала отця Андрія і надалі, бо його рук і вміння чекає добування храму. Вміє панотець зацікавити учнів недільної школи, що діє при храмі. Тут діти пізнають слово Боже, змістовно проводять дозвілля, вітають іменинників, підтримують тих, хто цього потребує.

Разом із матінкою Іриною створюють свято не тільки для дітей, а й усіх прихожан Петропавлівського храму, облаштовуючи на рокові свята незабутню атмосферу Божої благодаті, урочистості, незбагненого таїнства.

Віriamo, що з таким відданим пастирем у нас восторжествує вірність Творцеві, рідній Вітчизні, довгожданий мир на Донбасі, мирний труд на своїй землі і злагода у рідній церкві.

Лідія ГАРЛІНСЬКА,
парафіянка храму

Світлини з архіву прот. Андрія Сеха

Димитрія Солунського в цьому селі Цуманського деканату (Ківерецький р-н).

Владика Михайл очолив Божественну літургію у храмі. Разом із ним молилися декан протоієрей Тарас Манелюк, настоятель парафії священник Максим Подзізей, інше місцеве духовенство.

У проповіді керуючий єпархією наголосив на ревності віри та бажанні щось змінювати на краще. Адже невелике село має свій храм. Ось так громада збиралася, звела і розписала церкву. Бо ж ми самі господарі на своїй землі і лише ми тут можемо щось змінити на краще, наголосив архіпастир.

На завершення Богослужіння високопреосвященний вручив благословенні грамоти активним парафіянам, які розбудовували церкву та й зараз переймаються життям громади.

У Знамирівці Божий дім було засновано 7 листопада 2002 р. А в 2005 р. тоді ще єпископ Михайл здійснив чин освячення нової церкви.

Вшанування брата очільника нашої єпархії

Духовенство єпархії взяло участь у заупокійних богослужіннях у тернопільському соборі Свято-Троїцького духовного центру ім. Данила Галицького в день першої річниці упокоєння протоієрея Анатолія Зінкевича.

За повідомленням сайту *cerkva.te.ua*, 13 лютого Божественну літургію та панахиду очолив митрополит Луцький і Волинський Михайл.

Із високопреосвященним співслужили: архієпископ Тернопільський і Кременецький Нестор, архієпископ Дніпровський і Криворізький Симеон, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакин, інше духовенство.

Народився о. Анатолій у с. Лосятин на Кременеччині. Навчався у Петербурзькій (раніше Ленінградській) духовній семінарії і в Московській академії. Протягом шестнадцяти років служив у Почаївській лаврі. Згодом очолював парафію на Тернопільщині. А в останні роки був настоятелем Свято-Троїцького духовного центру ім. Данила Галицького у Тернополі. Відійшов до Господа 13 лютого 2019 року на 66-му році життя після виснажливої хвороби.

У Луцьку навчали давнього церковного співу

Лекцію про унікальний церковний спів провів ієромонах Лука (Михайлович), керівник літургійного центру «Передання».

Як повідомила Катерина Токало (регент хору «Кredo» луцької парафії Холмської ікони Божої Матері), у заході «Давній церковний спів. Історичні передумови виникнення. Основи прочитання монодійної музики на прикладі українських ірмологів XVI–XVIII ст.», який відбувся 16 лютого в луцькій гімназії № 4 ім. Модеста Левицького на запрошення співців, взяли участь настоятелька Свято-Василівського жіночого монастиря ігуменя Анастасія (Зарудинець), монахиня Христина (Франків) та хористи.

Отець Лука з УГКЦ як дослідник церковного співу оповідав про моделі опрацювання традиційної літургійної музики, про піснеспіви на основі візантійської нотації, про знаменний (крюковий) розспів та ще багато цікавого. Він представив зібрання дванадцятих свят «Стихирар», видане у 2016 р.

Першого лютого літургійний центр «Передання» у Львові організував для регентів одноденну програму, в якій брала участь Катерина Токало.

У жидичинській обителі співали українську поезію

Музичний лекторій «Україна співає поезією» відбувся в камінному залі Свято-Миколаївського чоловічого монастиря у Жидичині Ківерецького деканату 16 лютого.

Музична поезія звучала у виконанні вокалістки Волинської обласної філармонії Соломії Денисюк. Про тематику української музичної традиції в розрізі цілих поколінь розповів журналіст Василь Ворон.

Захід організували ченці спільно із філармонією.

У луцькому соборі – пожежна тривога

З метою популяризації знань безпечної життєдіяльності на території кафедрального собору Святої Трійці проведено протипожежні навчання.

Так, біля головного храму єпархії 19 лютого працювали рятувальники, патрульні поліцейські, а також медики. З храму було евакуйовано духовенство, працівників та парафіян.

САКРАЛЬНЕ МАЛЯРСТВО АНДРОНИКА ЛАЗАРЧУКА

Автопортрет

На Волині 2020-й оголошено Роком українського художника Андроника Лазарчука, автора численних пейзажів рідної землі, портретів волинян, жанрових та історичних полотен, графічних аркушів, ілюстрацій до журналів «Рідний край» і «Молода Україна», редактором яких була Олена Пчілка. У рамках відзначення 150-річчя від дня народження митця в Художньому музеї Луцька відкрито виставку «Андроник Лазарчук: родом з Волині, серцем – з Україною».

Багато літ Андроник Григорович Лазарчук (народився 15 січня 1870 р. в с. Уховецьк, тепер Ковельського р-ну, помер 6 вересня 1934 р. в м. Борзна Чернігівської обл.) працював для церкви, але в його біографії ця сторінка майже не висвітлена.

Перші мистецькі навички він частково отримав у якогось ковельського іконописця. Історія не зберегла імені маляра, але відомо, що той мало приділяв уваги учневі. По закінченні Санкт-Петербурзької академії мистецтв А. Лазарчук у характерній для нього простій реалістичній манері написав кілька картин, присвячених темі навчання юнаків іконопису («В науці у маляра», «Юний художник»). Це одно-, двофігурні композиції, позбавлені внутрішнього драматизму. Вирішено картини в розповідному ключі, з чіткою врівноваженістю композиційної структури, стриманістю колориту.

Відчуті атмосферу простого і чесного життя в скромній майстерні іконописця, зображені на полотні «В науці у маляра», допомагає світла вохриста гама. Босоногий хлопчик-підліток, акуратно поставивши біля стіни чоботи, старанно розтирає фарби, а майстер малює образ Богородиці.

Чар і дивовижну силу ікони відчув Андроник ще зовсім малою дитиною, споглядаючи їх під рушниками в рідній хаті та стоячи перед іконостасом парафіяльної церкви Уховецька. Але глибоке розуміння значущості пам'яток сакрального мистецтва прийшло до нього пізніше, коли 16-літнім потрапив до Почаївської лаври. Майже три роки здібний і допитливий юнак опанував секрети іконопису.

Про монументальний живопис А. Лазарчука на стінах старих храмів Почаївського монастиря маємо свідчення з писемних джерел. Перший документ духовного собору лаври тільки констатує час його перебування на іконописному послуш'ї й оцінює поведінку на «добре», «відмінно». Інший документ за підписом завідувача лаврською іконописною майстернею ієромонаха Паїсія значно розширює інформацію про А. Лазарчука як одного із кращих учнів і вказує на безпосередню участь в оздобленні святинь: «...состоял при Почаево-лаврской рисовальной школе, получал № № первые как по рисованию, так и по писанию красками, принимал участие

Підземний храм Іова Почаївського Свято-Почаївської лаври

в расписании Почаево-лаврских церквей – Свято-Троицкой и Пещерной, получал приличное вознаграждение, все время вел себя весьма хорошо».

Протягом 1886–1888 рр. за розпорядженням архієпископа Палладія лаврські іконописці, серед яких був А. Лазарчук, розмалювали Печерну церкву Преподобного Іова Почаївського, яка має найбільше культове значення після головного Успенського собору, оскільки тут зберігається лаврська святиня – мощі ігумена Іова.

Про особливості почаївських робіт А. Лазарчука можемо судити, опираючись на спогади його родича по лінії дружини – Якова Синьковського, який проживав у Почаєві і бачив деякі стінописи митця. У листі, написаному перед Великоднем 1967 року, він висловлює щире захоплення: «Всегда, когда бываю в Пещерной церкви, люблюсь папиным произведением – композицией на потолке церкви “Жизнь и страдания Иисуса Христа”, подписанной “Лазарчук-Комарь”. Это колоссальная и грандиозная работа».

Враженням від побаченого на стелі Печерного храму в начерках з історії Почаївської лаври ділиться й автор В. Зелінський: «...с потолка – картины последних дней жизни Спасителя, выписанные чрезвычайно ярко, крупно, красочно. Кажется, ни одно из событий Страстной недели не упущено здесь, и это единство темы при росписи храма отличает Пещерную церковь от других церквей. Всего здесь можно насчитать 52 картины». За підрахунками головного іконописця Паїсія, який керував оздоблювальними роботами у Печерній церкві, було написано 606 постатей.

Із листа Якова від 24 червня 1968 р. довідуємось, як сприйняли монументальні розписи А. Лазарчука у Печерній церкві професійні художники Львова, Києва, Тернополя – всіх біля 30 осіб, які прибули до Почаєва: «они восхищались композицией».

Однак первісний авторський живопис на стінах церкви Святої Трійці, так званої Теплої зимової (тепер вона називається Похвальна), розміщеної у західній частині братського корпусу, захований сьогодні за шаром неодноразових поновлень, і говорити про його мистецьку цінність неможливо.

По закінченні у 1897 р. повного курсу Петербурзької академії мистецтв А. Лазарчук, отримавши найвищу для того часу професійну кваліфікацію, повернувся до Почаєва. Два роки (1897–1899) викладав рисунок і живопис у рисувальній школі лаври, в якій колись і сам навчався.

Можливо, тоді й було створено композицію «З'явлення Богородиці на горі Почаївській», яка нині експонується на виставці митця в Художньому музеї Луцька. У світлій гамі вохристих тонів художник оповідає про подію, яка, за церковними переказами, відбулась у 1240 р., коли у вогненному стовпі явилась Діва Марія, залишивши слід Своєї стопи на камені. Лазарчук зображає свідків чуда – ченця та двох пастухів.

Про те, що Л. Г. Лазарчука запрошували розписувати церкви Волині і в наступні роки (1904–1913), коли він із сім'єю проживав у с. Великі Дедеркали Шумського повіту (нині на Тернопіллі), знаходимо свідчення у спогадах дочки Олени: «Бувало й так, що батько нас відвозив до Почаєва, а сам їхав розмальовувати церкву, щоб мати додатковий заробіток. У семінарії як викладач він одержував невелику зарплатню».

У його робочих альбомах цього періоду, які зберігаються в музеях Лесі Українки в Колодяжному та Східноєвропейському національному університеті (Луцьк), є кілька схем розписів українських храмів. Художник шукав відповідні образи, тому інколи в станкових живописних роботах зображав рідних йому людей у молитовних позах. Про те, що Лазарчук добре засвоїв закономірності стінопису, свідчать і композиційні прийоми органічної монументалізації зображення, які використовував у станковому портретному живопису, заповнюючи прямокутник полотна анфасним погруддям («Молитва. Дитячий портрет»).

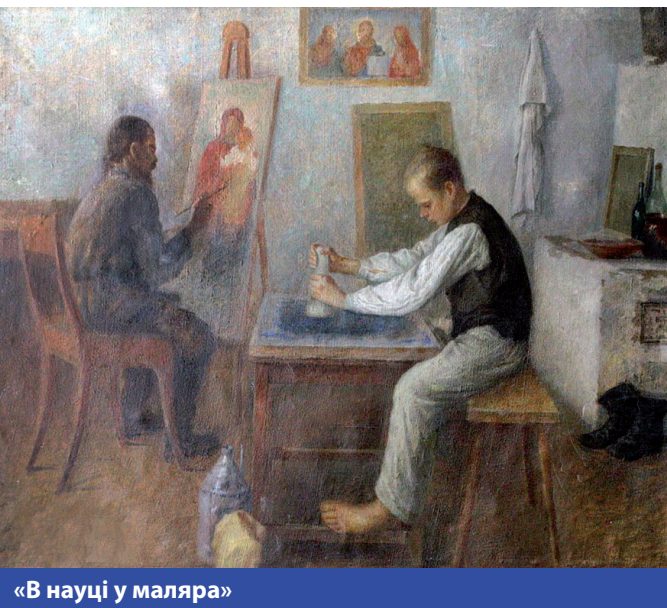
Не припиняв митець працювати для церкви і в Борзні, куди доля закинула його в 1915 р. Деякі твори сакрального малярства А. Лазарчука пам'ятають тут і нині. Ось тільки не знають їх місцезнаходження. Вони розгубилися у вирі воєнного лихоліття та в роки воєнничого атеїзму. Журналіст Михайло Москаленко у краєзнавчих нарисах «На берегах Борзни-ріки» запитує: «Де, скажімо, ікони: “Михайлове чудо” (написана спеціально для Кинашівської Свято-Михайлівської церкви), “Плащаниця” (Троїцький собор, Борзна), “Христос у терновому вінці” (Часниківська Свято-Василівська церква)? Чи вдасться їх коли знайти, якщо вже й деяких церков нема? – І оптимістично додає. – Втім, замовити наперед не можна».

Сакральне малярство А. Г. Лазарчука – важлива сторінка його творчої палітри, один із камінців великої мозаїки української художньої культури кінця XIX – початку XX ст.

Тамара ЛЕВИЦЬКА,
старший науковий співробітник
Художнього музею в Луцьку

Виставка А. Лазарчука в Художньому музеї

«В науці у маляра»

СВЯТИНІ ВОЛИНИ

БИСТРОВИЦЯ: 30-РІЧЧЯ ВІДНОВЛЕННЯ ХРАМУ

З нагоди ювілею поновлення Богослужін у церкві Преображення Господнього цього села Горохівського деканату 12 лютого відправили чин відновлення храму та Божественну літургію. Їх очолив декан протоієрей Андрій Сидор.

Разом із благочинним служили настоятель парафії священник Станіслав Домарацький, інше місцеве духовенство.

Минулого року парафія звернулася до управління епархії з проханням про зміну юрисдикції та об'єднання з Православною церквою України. Як розповів о. Станіслав, за цей час громада оновила розписи храму, начиння. Тож їх

освячення приурочили до пам'ятної події. Саме цього дня 30 років тому відбулося перше Богослужіння після відновлення храму.

Вважається, що цей Божий дім збудовано у 20–30-х роках минулого століття. У часи радянської влади його було закрито, а все начиння вивезено до с. Звиняче, де продовжувала функціонувати церква. У 1989 році влада дозволила відновити церкву, тож громада зайнялася її розбудовою.

Ольга ВЕРЕМЧУК

Світлина з сайту gorohiv.rayon.in.ua

В ОБИТЕЛІ ЖИДИЧИНА ВІДНАЙДЕНО ДРЕВНІ ПОХОВАННЯ

У чоловічому монастирі Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату братія відшукала давню усипальницю.

Як повідомлено 14 лютого у «Фейсбуці», на сторінці «Чернецтво Волині», в підземеллі головного храму, що повернувся у лоно Православної церкви України і якому

близько трьохсот років, поховані настоятель монастиря, духовенство, будівничі, які очолювали і відновлювали обитель та упокоїлися в XVI–XIX століттях. Серед них – архимандрити Іона II, Флоріан (Корсак), єпископ Холмський Августин (Лодзята) й інші.

За «советів» крипту обікрали і знищили, а в часи російського православ'я забетонували. Усипальницю підготували для відвідувань ченці та волонтери інформаційно-туристичного центру «Zhydychyn Center – Жидичин Центр», які протягом місяця працювали над її відновленням.

Цим повідомленням зацікавилися ЗМІ. Зокрема, декан монастирів епархії й намісник цієї обители архимандрит Константин (Марченко) сайтові *suspilne.media* розповів більше про віднайдення поховань. Два місяці тому в храмі під час ремонту підлоги ченці виявили пустоти. Розібравши кілька цеглин, їм відкрилось підземелля, а далі – мурована стіна, за якою сходи вели до храму. На думку краєзнавця Петра Троневи́ча, такі крипти існували для захоронень, насамперед, фунда-

торів будівництва цієї церкви згідно з їхніми заповідями.

Поховання в усипальниці розташовані в чотири шари. Захоронені глибше, на відміну від інших, – непошкоджені. На сьогодні відомо, що підземелля під жидичинським монастирем має три поверхи. «Можливо, з часом це буде відкриття, яке багатьох здивує», – каже о. Константин. Із розповідей старожилів відомо, що крім усипальниці, в монастирі були й інші підземні приміщення. Одну з таких знахідок іще вісімдесят років тому бачив мешканець Жидичина Аркадій Дмитрук під вівтарем цього храму.

Тож парафіяни на всенічній перед Стрітінням молитовно вшанували померлих перед їхніми останками. Відтак насельники монастиря звершують тут щоденні заупокійні молитви.

Помолитись у крипті відтепер може кожен бажаючий. Вона знаходиться в підземеллі Свято-Миколаївського храму, який відчинений постійно.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ЄДИНА ЦЕРКВА

НОВОСТАВ: ПЕРШИЙ ВІЗИТ ВЛАДИКИ

У громаді Різдва Пресвятої Богородиці цього села на Горохівщині, що торік в числі перших возз'єдналася із Православною церквою України, митрополит Луцький і Волинський Михаїл 16 лютого очолив Божественну літургію.

У другу підготовчу неділю до Великого посту – про блудного сина – щорічно в цій парафії, коли вона іще перебувала під іншою юрисдикцією, правив керуючий епархією з духовенством. Тож, щоб не порушувати традицію, настоятель протоієрей Віктор Павленко запросив високопреосвященного очолити службу цього дня.

З архієреєм молились: декан протоієрей Андрій Сидор, о. Віктор, інше духовенство благочиння.

У проповіді владика розповідав про притчу із недільного Євангелія від Луки. Якщо глянути на подію про блудного сина зі сторони, то бачимо, що молодший син, не маючи життєвого досвіду, взяв частину майна і пішов «насолоджуватись життям». Коли, витративши усе, після критичної ситуації, повернувся додому, то батько знайшов для нього теплі слова: «Загубився і знайшовся, був мертвий і воскрес». Сьогодні нам не вистачає такого батьківського тепла. Буває, що до батьків звертаємось, коли їх уже немає, а треба за життя шанувати і не забувати, – зазначив владика.

Церковні відзнаки архіпастир вручив настоятелям та активним парафіянам.

Світлина інформаційної служби епархії

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2, 3

Після того рятувальники провели інструктаж, як діяти у випадках пожежі, для священнослужителів та студентів Волинської православної богословської академії.

У Луцьку молитовно шанували Небесну сотню

Військові капелани єпархії взяли участь у щорічному відзначенні Дня пам'яті загиблих на Майдані учасників Революції гідності.

Заупокійну літію на меморіальному комплексі «Вічна слава» перед пам'ятним знаком «Волинські герої Небесної сотні» та могилою одного з них – Василя Мойсея – очолив протоієрей Олександр Вронський 20 лютого. У слові душпастир поділився спогадами, як шість років тому він був разом із Василем і першим дізнався про його загибель. Висловив побажання, щоб приклад Небесної сотні допомагав розбудовувати Україну. Зворушливим також був виступ рідного брата вбитого юнака – священника Романа Мойсея.

Після скорботної ходи на Театральний майдан заупокійна молитва відбулася перед фотостендом «Герої Небесної сотні – Загинули за єдність України» під проводом о. Олександра.

У траурних заходах взяли участь представники інших конфесій, можновладці, родичі загиблих, інші небайдужі лучани.

Напередодні, 19 лютого, військові священники були учасниками уроків патріотизму серед школярів. Так, луцький районний декан протоієрей Володимир Присяжнюк та протоієрей Андрій Мовчанюк разом із бібліотекарем Іриною Гаджиевою провели захід у центральній дитячій міській бібліотеці, що в обласному центрі, для старшокласників школи с. Гірка Полонка. А о. Олександр Вронський на запрошення дирекції побував у луцькому НВК № 24. На згадку про зустріч із вчителем Володимиром Давидчуком та його учнями панотець подарував книгу «Капелани. На службі Богу і Україні».

21 лютого такий захід о. Олександр провів і в Луцькій міській бібліотеці для дорослих (філія № 7), де на запрошення дирекції відбулась година пам'яті «На варті наших душ – Небесна сотня» для учнів дев'ятого класу ЗОШ I–III ступенів № 20.

Владика закликав волинян до милосердя

З огляду на події, що вирували навколо українців, які повернулися з Уханя (серед них є й наші країни), митрополит Луцький і Волинський Михаїл закликав волинську паству вести себе достойно і гідно звання людини.

Архієрей нагадує слова зі Священного Писання: «Ніхто більшої любові не має над ту, як хто свою душу поклав би за друзів своїх» (Ів. 12:13), а також: «Бо хто хоче душу свою зберегти, той погубить її, а хто ради Мене згубить душу свою, той її збереже» (Лк. 9:24). Тому керуючий єпархією звертається до парафіян із проханням бути істинними християнами, готовими до прояву любові до ближнього, милосердя, співчуття та допомоги. Ми повинні бути готові прийняти своїх земляків на своїй батьківщині, звичайно, дотримуючись усіх норм гігієни та медичних рекомендацій.

У сучасному світі існує багато бід і окрім коронавірусу. Так, ми забули про зміну клімату, засмічення водойм, споживання некорисної їжі та інші вірусні інфекції, зокрема, й грип, епідемії якого щороку забирають життя українців. Тож владику закликає втихомирити загальний «психоз», що нав'язаний ззовні та пропагується засобами масової інформації. «Всю надію варто покладати на Бога», – переконує архієпископ.

Тому варто вести себе гідно, й тим більше не брати участі в акціях проти людини. Згадаймо, що ми всі – українці й повинні жити у єдності в часи радості та лиха.

Інформаційна служба єпархії

ЄДИНА ЦЕРКВА

ПАРАФІЯ с. БОРОЧИЧЕ НА ГОРОХІВЩИНІ ВОЗЗ'ЄДНАЛАСЯ З ПЦУ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл 11 лютого прийняв у Волинську єпархію Православної церкви України громаду Пророка Іллі цього села, яка перша в 2020 р. вийшла з Московського патріархату.

Тож після вручення Вселенським Патріархом Томосу про визнання автокефалії Української церкви наша єпархія збільшилася на 79 парафій. 13 із них увійшли в ПЦУ разом зі священниками.

Ольга ВЕРЕМЧУК

Світлина з архіву протоієрея Андрія СИДОРА

РОЗДУМИ

«ОТЕЦЬ ТВІЙ, ЩО БАЧИТЬ ТАЄМНЕ, ВІДДАСТЬ ТОБІ ЯВНО»

Щойно мова заходить про піст, як відразу з'являється традиційне заперечення – мовляв, при сучасних статках ми і так «вічно постуємо». Мають на увазі не лише пісні продукти, а можливість харчуватися досита. Та й узагалі піст чомусь поєднується у багатьох тільки із їжею та питтям. Про інші складники, значно тонші, не йдеться. Але ж Творець возвеличив людину до духовних висот, надавши їй право жити у досконалому духовному світі й думати не тільки про харчі та продовження роду. Ці риси є основними серед тварин, які мають тіло й душу, проте не мають, як людина, духу.

Піст – це не дієта задля покращення обміну речовин чи схуднення. «Бо Царство Боже – не пожива й питво, але праведність, і мир, і радість у Дусі Святім» (Рим. 14:17).

Найперше значення слова «піст» у давніх мовах було – «тримати міцно, держатися стійко», а вже переносно – «утримуватися від їжі». Ціль посту – стати більш духовним, поглибити стосунки з Богом. Сама по собі їжа чи її відсутність ще не роблять нас більш грішними або, навпаки, святішими. «Їжа ж нас до Бога не зближує: бо коли не їмо, то нічого не тратимо, а коли ми їмо, то не набуваємо нічого» (1 Кор. 8:8).

Піст не має бути показом власної духовності. «А як постигте, то не будьте сумні, як оті лицеміри: вони бо змінюють обличчя свої, щоб бачили люди, що постять вони. По правді кажу вам: вони мають уже нагороду свою! А ти, коли постиш, намасти свою голову, і лице своє вмий, щоб ти посту свого не виявив людям, а Отцеві своєму, що в таїні; і Отець твій, що бачить таємне, віддасть тобі явно» (Мф. 6:16–18).

У Біблії згадується лише один випадок, коли Творець повелів Своєму народові кінце поститись, – один раз на рік у свято Викуплення (Лев. 16). Це був час, коли ізраїльський люд каявся й оплакував свої гріхи перед Богом. Сьогодні цього свята в християнстві не існує, як і того посту, який Господь установив Своєму народові. Тому всякий піст є добровільним. Це не повеління Всевишнього, а наше бажання й почин.

Відчувати голод і постійно мріяти про завершення посту, щоб наїстися, – не веде до праведних помислів. Адже в цей час такі «посники» не думають про щирість і глибину молитви, а всі гадки зосереджують навколо «заборонених» наїдків.

У народі вважається, що молодим дівчатам потрібно постити, аби «заробити собі доброго жениха». Але ж це не інструмент

воги чи особливих духовних потрясінь. Господь призначив піст для таких часів. Можливо, відмова від ситного сніданку чи обіду допомагає виразити переживання, що у вашому серці.

Піст – це природна реакція на духовні обставини і переживання. Це не те, до чого ми маємо себе примушувати, бо так хтось сказав, хоч би й дуже авторитетний. Це завжди добровільний

читаючи Біблію, розпізнає Його волю в своєму житті, шукає зцілення в Ньому, просить допомоги у важких ситуаціях. Піст не має ніякого значення, якщо життя сповнене гріхом. Немає ніякого сенсу виражати свої переживання перед Богом, якщо в серці панує гріх. Це не те, чого хоче Господь.

Під час справжнього посту заборона має бути не тільки на

для випрошування чогось у Бога! Не можна використовувати піст, аби «задобрити» Його, показавши, на яку велику жертву ми йдемо, відмовляючись від скоромного... Це не підсилювач молитви, щоб «Бог почув і дав те, чого ми хочемо».

Якщо дослідити випадки посту в Біблії, то коротко можна підсумувати: це завжди наслідок глибокого духовного переживання. Піст майже завжди виражав скорботне, вкрай необхідне шукання Бога та Його волі у важких обставинах. У Біблії піст завжди супроводжувався молитвою. Найчастіше згадується про піст у часи страждань, три-

крок виразити свої переживання перед Творцем. Знову ж, не для того, щоб хтось бачив, – це тільки між людиною й Богом. Не треба себе змушувати постувати, коли нема духовних переживань, які «провокують» піст. Інакше весь він проходитьиме у чеканні, коли це вже закінчиться.

Піст повинен стати для кожного із нас часом молитви, покаяння, оновлення, часом пробудження до нового духовного життя. Коли людина починає постувати, вона смиряє себе перед Богом, наближається до Нього, шукає Його через молитву, милостиню та добрі діла, пізнає Бога через Його ж Слово,

особливо поживну чи вишукану їжу, а на всі гріхи, пов'язані з порушенням Заповідей Божих.

Глибоке усвідомлення єдності із Творцем у світлих задумах має стати законом життя земного і не обмежуватися строком чергового постування. Адже довгоочікуване свято, можливість споживати скоромне зовсім не означає знову ставитися зневажливо до свого ближнього, проявляти гординю. Піст має призвичаїти нас жити праведно завжди і, творячи добрі справи, щоденно знаходити благословення Боже на шляху до спасіння у Царстві Небесному.

Віталій КЛИМЧУК

ЕПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

2 квітня

День заснування храму: 85 років тому, 1935-го, – церква Покрови Пресвятої Богородиці в с. Княгинінок Луцького районного деканату.

День висвяти: 25 років тому, 1995-го, – протоієрей Микола Нецькар, декан кафедрального собору Святої Трійці в Луцьку.

7 квітня

День висвяти: 30 років тому, 1990-го, – протоієрей Богдан Яким, настоятель парафії Великомученика Юрія Переможця в с. Сенкевичівка Горохівського деканату.

8 квітня

День народження: 50 років тому, 1970-го, – священник Олександр Добровольський, настоятель парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Кричевичі та Собору Пресвятої Богородиці в с. Ломачанка Ковельського районного деканату.

День народження: 45 років тому, 1975-го, – протоієрей Іван Пахолок, настоятель парафії

Воздвиження хреста Господнього в с. Боратин Луцького районного деканату.

20 квітня

День народження: 50 років тому, 1970-го, – протоієрей Іван Бонис, ковельський районний декан, настоятель парафії Великомученика Юрія Переможця в с. Дубове, Різдва Святого Йона Предтечі в с. Бахів Ковельського районного деканату.

21 квітня

День народження: 55 років тому, 1965-го, – протоієрей Олег Ткачусь, настоятель парафії Рівноапостольної княгині Ольги в Ківерцях.

23 квітня

День висвяти: 20 років тому, 2000-го, – священник Олександр Литвяк, настоятель парафії Святого Миколая Чудотворця в с. Мстишин, Святої Трійці в с. Лучиці Луцького районного деканату.

26 квітня

День освяти храму: 80 років тому, 1940-го, –

церква Покрови Пресвятої Богородиці в с. Княгинінок Луцького районного деканату.

28 квітня

День заснування храму: 10 років тому, 2010-го, – скит Святого Духа чоловічого монастиря Святого Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату.

18 травня

День народження: 40 років тому, 1957-го, – священник Андрій Шак, настоятель парафії Апостола Йоана Богослова в с. Губин Горохівського деканату.

Щиро сердечно вітаємо вас із ювілеями, болюб'язні отці, браття і сестри! Хай Господь благословляє усіх вас на многії і благії літа!

Інформаційно-видавничий центр єпархії буде вдячний за повідомлення про помилки чи недопрацювання в цій рубриці газети, а також в календарному розділі сайту pravoslavivolyni.org.ua. Це краще звертатися за кілька місяців до ювілею і переконатися, що все гаразд.

ПАЛОМНИЦТВА

7 березня – до святинь Львова. Виїзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Пожертва 400 грн.

8-9 березня – до святинь Польщі: Ченстохова, Краків. Зголошуватися не пізніше ніж за п'ять днів.

14 березня – до Зарваниці. Виїзд о 6.00. Повернення – о 22.00. Пожертва 350 грн.

15 березня – до почаївських святинь: лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни – жіночий монастир Богоявлення Господнього у Кременці - храм Пророка Іллі в Дубенському замку. Виїзд о 6.30. Повернення – о 20.00. Пожертва 250 грн.

21 березня – до святинь Києва: Печерська лавра – Феодосіївський, Введенський, Видубицький, Іонівський, Михайлівський Золотоверхий монастирі – Андріївська церква – Володимирський собор – Волинська ікона Богородиці (Національний художній музей України). Виїзд 20 березня о 23.30. Повернення 21 березня о 23.30. Пожертва 650 грн.

22 березня – до святинь Рівенщини: монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (мирооточива ікона) – монастир у Межиричі (чудотворна ікона) – джерело Св. Миколая в Гільчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Пресвятої Богородиці). Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Пожертва 250 грн.

27 березня – 2 квітня – до Святої Землі (проща «Дорогою Ісуса Христа»): Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – бібліяна Галілея – Ярденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран. Зголошуватися не пізніше ніж за два тижні.

29 червня – 11 липня, 10-22 липня, 21 липня – 2 серпня, 1-13 серпня – до святинь Одещини: храми й монастири в обласному центрі, чудотворна ікона Пресвятої Богородиці в с. Кулевча. Зголошуватися не пізніше ніж за 40 днів.

Реєстрація – не пізніше ніж за день до початку прощі (якщо не зазначено інше). Виїзд на всі богомилля – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Україна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (050) 812-09-79.

ОФІЦІЙНО

Священника Андрія Шака призначено настоятелем парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Ковбань Горохівського дек. (указ № 5 від 27 січня 2020 р.).

Протоієрея Віктора Пушка призначено настоятелем каплиці Великомучениці Тетяни в Луцьку (коледж технологій та бізнесу Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки) (№ 6 від 10 лютого).

РАДИМО ПРИДБАТИ

СВЯЩЕННИК ІЗ КОЛОДЯЖНОГО ПРЕДСТАВИВ НОВУ КНИЖКУ

Настоятель парафії Святого Миколая Чудотворця с. Колодяжне Ковельського районного деканату протоієрей Іван Оринчак презентував свою поетичну збірку «*Душа потребує дива*». Вона вийшла друком із благословіння керуючого єпархією митрополита Луцького і Волинського Михаїла у ковельському видавництві ПП «Івановський В. М.».

Захід проводився 7 лютого в Ковельській центральній районній бібліотеці. У ньому взяли участь духовенство Ковельського районного та Горохівського благочинь, інші поціновувачі красномовного письменства.

Учасникам представили фільм про волинського добродія Василя Рижика, який на узбіччях українських доріг висаджує чорнобривці й соняхи.

Отець Іван Оринчак – волонтер бібліотечної галузі, автор кількох поетичних книжок, кандидат у члени Спілки християнських письменників України.

ОГОЛОШЕННЯ

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ У ВПБА

7 березня Волинська православна богословська академія проведе день відкритих дверей. Адміністрація духовного вишу запрошує всіх бажаючих на ознайомчі лекції.

Розповідатимуть про історію навчального закладу, про діяльність богословського факультету та регентського відділення, про правила вступу, а також покажуть короткометражні фільми про академію. Відбудеться спілкування з викладачами та студентами.

Початак заходу об 11.00 у камінному залі академії за адресою: Луцьк, Градний узвіз, 5.

БОГОСЛОВСЬКА ОСВІТА З ЛЮБОВ'Ю

Щиро запрошуємо усіх, хто хоче послужити Богу та людям в Українській Церкві

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ – НА ВОЛИНІ	ЧИТАЙТЕ Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 9.30–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.	ДИВІТЬСЯ Передача «Духовна абетка»: субота, 20.30; повтор у неділю о 16 год., середу – о 7 год. «12 канал»	СЛУХАЙТЕ Передача «Благо»: неділя, 7.30, FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).	ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ Сайт pravoslavivolyni.org.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.
--	--	--	---	---

Волинські ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Свідчення про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Православної церкви України (Волинська духовна консисторія)
Друк – ПРАТ «Волинська друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 710-301. Зам. № 190 Наклад 1550 пр. Передплатний індекс 91241.

РЕДАКЦІЯ
Віталій КЛИМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Микола ВОЛОШИН (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1
volynskonsistoria@ukr.net
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10:00–16:00, обідня перерва – 13:00–14:00

КЕРУЮЧИЙ ЕПАРХІЄЮ
Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ. Тел./факс (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ
Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віцеканцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР
Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії) info@pravoslavivolyni.org.ua
Сайт – pravoslavivolyni.org.ua
info@pravoslavivolyni.org.ua

Пресслужба (співпраця зі ЗМІ) – прессекретар протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68 Pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські єпархіяльні відомості». Hazeta.vyev@gmail.com

Телестудія «Собор» – гол. редактор диякон Сергій ПАНАЩУК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО. Тел. (095) 126-40-77. Blaho@ukr.net
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97 kljuchi@ukr.net

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місії діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79
Уповноважений єпархії у справах сім'ї – протоієрей Василь КЛОЧАК. Моб. (066) 571-75-27, (097) 180-20-43

— СВЯТИНИ ВОЛИНИ —

АРХІЄРЕЙ УПЕРШЕ СЛУЖИВ У ПЕРЕМИЛІ

15 лютого, в день Стрітєння Господнього, митрополит Луцький і Волинський Михаїл уперше відвідав громаду Покрови Пресвятої Богородиці у селі Перемиль Горохівського деканату та очолив Божественну літургію.

З високопреосвященним молились: настоятель священник Назар Василюк, духовенство Горохівського і Луцького районного благочиння.

У слові архіпастир наголосив на стійкості віри. Бо часто, забуваючи те, чого нас навчали старші, ми відходимо від іс-

тинних цінностей. І знаходячи щось інше, вважаємо, що воно правильне. Адже наші діди-прадіди не хотіли для нас чогось поганого, пояснює архієрей. Саме тому ми повинні пам'ятати їх поради та ті цінності, які вони в нас вкладали із самого дитинства: любов до батьків, Церкви та рідної землі. Й не слідувати сучасним тенденціям, а бути справжніми православними українцями, які є господарями на своїй землі.

Церковними відзнаками владики нагородив голову сільради Надію Маселко та інших активних парафіян.

Потому митрополит освятив каплицю, в якій зберігатиметься копія чудотворного образу Холмської Божої Матері.

Свято-Покровська церква є пам'яткою архітектури і побудована у 1880 році, коли Перемиль належав пані Петрушевській. До того часу в селі теж існували храми. Відомо, що давніше тут стояли три церкви: Святої Параскеви, Покрови і Різдва Пресвятої Богородиці.

**Оксана КАРНКОВСЬКА,
Ольга ВЕРЕМЧУК**

ХУДОЖНЄ СЛОВО

ЧУДО

Ось правдива історія однієї дівчинки, яка вірила і знала, що любов здатна творити дива. Її братикові загрожувала смерть від пухлини в мозку. Батьки хлопчика зробили все, щоб його врятувати, однак заможними не були і, витративши всі свої заощадження, відвернути лиха таки не змогли.

Якось увечері батько, із важким серцем, сказав заплаканий матері:

– Знаєш, люба, нам, певно, не вдасться його врятувати. Тут може зарадити тільки чудо!

Донечка, що бавилася в кутку, почула ці розпачливі слова.

Відтак побігла до своєї кімнати, не вагаючись, розбила скарбничку і непомітно вислизнула з дівчинки до найближчої аптеки.

Там діждалася своєї черги, приступила до віконця і, ставши навшпиньки, виклала перед здивованим аптекарем усі свої грошенята.

– Чого тобі, маленька? Що бажаєш купити?

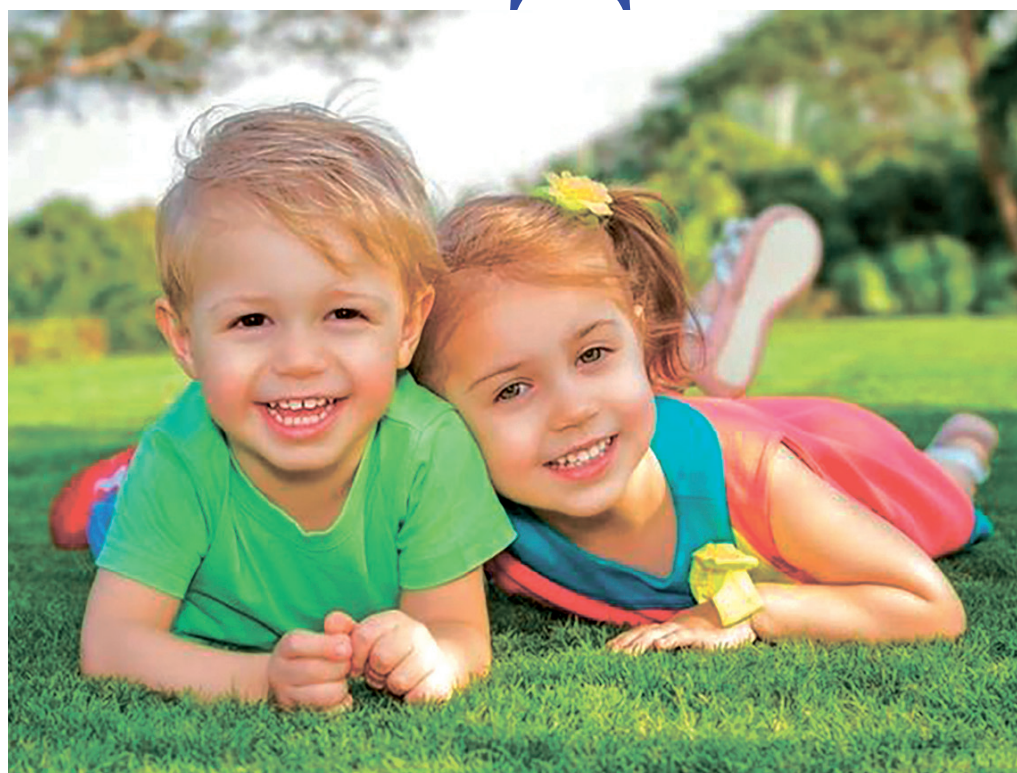
– Будь ласка, мій братик дуже хворий, і я прийшла купити чудо.

– Чудо? – стиха перепитав аптекар.

– Мого братика звать Ендрю, йому в голівці щось росте. Тато сказав мамі, ніщо вже не зарадить, тільки чудо може його врятувати. Я дуже люблю мого братика, тому принесла всі свої грошки – купити чудо.

Аптекар сумно посміхнувся.

– Любе моє дитятко, ми тут чудес не продаємо.

– Якщо не стане цих грошей, я знайду ще. Скільки коштує чудо?

Поруч стояв один чоловік. Високий, елегантний, поважний. Здавалось, він зацікавився незвичайною розмовою.

Аптекар безпорадно розвів руками. Дівча зі сльозами на очах заходилося згрібати свої монети. Незнайомий чоловік озвався до неї:

– Чого ти плачеш, маленька? Що трапилося?

– Пан аптекар не хоче продати мені чуда, навіть не каже, скільки воно коштує. А чудо потрібне моєму братикові Ендрю, він тяжко хворий. Мама говорить, конче потрібна операція, але тато каже, що операція коштує надто дорого й тільки чудо може його врятувати. То я принесла сюди все, що маю.

– А скільки маєш?

– Одного долара й одинадцять центів... Але, може, мені вдалося б зібрати більше.

Чоловік усміхнувся:

– Ти знаєш, я не думаю, що знадобиться більше. Долар і одинадцять центів – цього вистачить на чудо для твого братика! Однією рукою він згорнув монетки, а другою взяв за ручку дівчатко. – Проведи-но мене до своєї дівчинки, дівчинко, я хочу побачити твого братика, познайомитися з твоїми батьками і поміркувати разом із ними, як нам вчинити оте маленьке чудо.

Високий, елегантний пан і маленька дівчинка вийшли з аптеки, тримаючись за руки.

Тим паном виявився професор Карлтон Армстронг, один із найвидатніших нейрохірургів планети. Він прооперував маленького Ендрю і той за кілька тижнів повернувся додому цілком здоровим.

– Та операція, – ледь не пошепки мовила тоді щаслива матуся, – це справжнє чудо. Скільки ж вона коштувала?

Дівчинка мовчки усміхалася. Вона-бо знала, скільки коштувало чудо: один долар і одинадцять центів... Плюс віра й любов малої дитини.

Ісус сказав їм: «Через вашу малу віру; бо, істинно кажу вам: Коли матимете віру, як зерно гірчиці, то скажете оцій горі: Перенесися звідси туди – і вона перенесеться; і нічого не буде для вас неможливого» (Мф. 17, 20).

Бруно ФЕРРЕРО